

"Misisi yo engetela misisi" yi kumekile ku va yi ri nchumu lowu tirhisiweke ku tumbuluxa Mandrax

Tshwane, 5 N'wendzamhala 2022 - Vaofisiri va Khasitomo va Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) va tekile nchumu lowu tirhisiwaka ku tumbuluxa xidzidziharisi xa Mandrax endzhaku ko kambela thiraka leyi a yi nghena eAfrika-Dzonga ku suka eMozambique.

Vakamberi va Khasitomo ku suka eka Yuniti ya Timbyana to Nuhetela ya Khasitomo ya Lebombo a va ri eku endleni ka misecho ya ntlovantlovo ya nhundzu eka chanele ya mitundzo eNdhawini ya Ndzilekani wa Lebombo loko va yimisa thiraka ya xitshopana na swigolonyana swimbirhi leswi a swi ya eAfrika-Dzonga.

Vaofisiri va burisanile na muchayeri, muakitiko wa le Zimbabwe, ku endla nkambelo wa manyuwali ku tiyisisa tinhundzu leti tivisiweke, leti a ti tivisiwile tanihi mabokisi ma misisi yo engetela misisi yin'wana. Muofisiri wa Khasitomo u komberile switsariwa swa ntiviso ku suka eka muchayeri laha ma nyikiweke muofisiri.

Tinomboro ta swipfalo ti tiyisisiwele no kumiwa ti lulamile, naswona mukamberi u yi le emahlweni na musecho wa yena eka movha hinkwawo. Bokisi ra switirho ri pfuriwile, naswona 9 wa tibeke leti tikaka 22kg ta mapa lama nga tivekiki ti kumiwile. Mapa ma kamberiwile endhawini yaleyo hi ku tirhisa *Generic and Cocaine test kit* no kuma ma ri na nchumu wa swidzidziharisi swo cinca mahanyelo.

Tinhundzu na movha swi yisiwile eka Vukorhokeri bya Maphorisa bya Afrika-Dzonga (SAPS) ku lavisisiwa ku ya emahlweni. Laboratari ya Forensiki ya SARS endzhakunyana yi tiyisisile leswaku nchumu a ku ri *N-Acetylanthralinic Acid* lowu ku nga muxaka wo fana eku endliweni ka ntumbuluxo wa *Methaqualone* (Mandrax).

Nkoka lowu pimanisiweke wa nchumu wu kwalomuya ka R5-million. Hambiswiritano, endzhakukaloko mapa lama ma tirhisiwile ku tumbuluxa tiphilisi ta Mandrax, xidzidziharisi xi ta va xi ri xa nkoka wa le henhla swinene. Muchayeri wa thiraka u tsutsumile mbono wa ndhawu enkarhini wa nkambelo naswona nchumu, na movha swi nyiketiwele eka SAPS ku lavisisiwa ku ya emahlweni. Movha wu khomiwile eka Vuhlayiselo bya Mfumo bya SARS.

- Eka mhangu ya le tlhelo endzhawini ya ndzilekani ya Skilpadshek na Botswana, muofisiri wa Khasitomo wa SARS hi ntlovantlovo u yimisile thiraka ya ntsariso wa le Afrika-Dzonga leyi a yi khomile tikheyisi letikulu ta 1433 leti a ti nga tivisiwangi, leti a ti ehleketeleriwa ku va tisigarete leti nga riki enawini ta *Remington Gold*.

Vundzeni bya thiraka byi tivisiwile tanihi malakatsa ma maphepha lama nga na nkoka wa R48 500. Enkarhini wa nkambelo, vaofisiri va Khasitomo va kumile leswaku malakatsa ma maphepha ma tirhisiwile ku khumbareta tikheyisi letikulu ta tisigarete. Nkoka wa tisigarete leti wu pimanyetiwa eka R21-million.

Muchayeri wa thiraka u tiendlise onge u pfula tlhelo lerin'wana ra thiraka no suka a tsutsuma endhawini ya nkambelo. Thiraka na tikheyisi letikulu ta tisigarete swi khomiwile eNdhawini ya Ndzilekani ya Skilpadshek. Nandzu wa vugevenga ehenhla ka muchayeri, ejente ya mbhasiso na khamphani ya vutleketli wu le ku teni.

Khomixinara wa SARS Edward Kieswetter u ndhundhuzerile vaofisiri va Khasitomo na DDU eka vurhonwana bya vona byo sivela tisigarete leti nga riki enawini ku va ti nghena etikweni. "Vumaki bya fole na tisigarete leswi nga enawini etikweni swi fanele ku seketeriwa naswona SARS yi kombile nakambe leswaku yi le ku tlangeni ka xiave xa yona. "Hi ndlela yo fana, vuxavisi eka swidzidziharisi swo cinca mahanyelo byi fanele ku pyaxiwa. Swidzidziharisi leswi swi na mbaviso eka vatirhisi va swona hinkwavo, lava katsaka vantshwa lava nga na vuswikoti byo hoxa xandla swinene eka ku humelela ka tiko ra hina."

Ttn Kieswetter u engeterile leswaku SARS yi tiyimiserile ku nyika nhlamuselo eka swikongomelo swa yona swa kungu swo endla swi nonoha no durha eka munhu un'wana na un'wana loyi a tlulaka nawu. "Lokohiletlhelo hi endile swi olova no vevuka ku landzelelanawu, hi nge kondzeleli swigevenga na mitlawu ya swigevenga leswi ntirho wa swona wa vurhumiwa ku nga ku kanganyisa ku humelela ka ikhonomi ya tiko ra hina na mahanyelo ma vaakitiko va hina"

Vona swifaniso laha hansi swa tibeke leti nga na nchumu wa *N-Acetylanthralinic Acid*

Mayelana na vuxokoxoko byo tala tihlanganise na SarsMedia@sars.gov.za